

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

Sichów

OPRACOWANY ZGODNIE Z ZASADAMI
ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU
I AGENDY 21

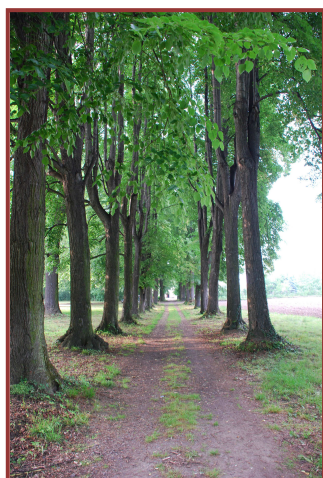
Załącznik do Uchwały zebrania wiejskiego
wsi Sichów z dnia 20 stycznia 2009 r.

Załącznik do Uchwały Rady Gminy Męcinka
Nr XXVII/170/09 z dnia 21 stycznia 2009 r.

**Mieszkańcy i Rada Sołecka wsi Sichów
Wspierani przez Wójta i Radę Gminy Męcinka**

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI SICHÓW

**POŁOŻONEJ W GMINIE WIEJSKIEJ MĘCINKA
NA DOLNYM ŚLĄSKU
Na lata 2008-2015**

Opracowany zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju i AGENDY 21

**PLAN REALIZUJE STRATEGICZNE ZAMIERZENIA ROZWOJU SPOŁECZNO – GOSPODARCZEGO
GMINY MĘCINKA**

SICHÓW 2007/2008

„Plan Odnowy Miejscowości Sichów” powstał dzięki zaangażowaniu, poświęceniu czasu i wiedzy osób reprezentujących społeczność Naszej Wsi. W odpowiedzi na prośbę Rady Sołeckiej, władz Gminy i Stowarzyszenia Kaczawskiego wzięły one aktywny udział w warsztatach. Podczas spotkań mieszkańcy (reprezentujący społeczność lokalną, lokalnych liderów, radnych, przedsiębiorców) sami opracowali Plan, korzystając jedynie z pomocy zewnętrznych konsultantów i moderatorów.

Metoda pracy nad dokumentem została opracowana przez Andrzeja Ruszlewicza, na podstawie materiałów UMBRELLA PROJECT Programu Rozwoju Narodów Zjednoczonych i Stowarzyszenia Kaczawskiego.

Pomocy w postaci: konsultacji, moderowania prac warsztatowych, oraz redakcji dokumentu udzielili Andrzej Ruszlewicz i Beata Castañeda Trujillo (Firma Usługowa NOWATOR, 59-223 Krotoszyce, ul. W. Witosa 17, NIP 691-119-42-65) na podstawie umowy nr SK/NBC/2007/L+/01 z dnia 01.06.2007 r. zawartej ze Stowarzyszeniem Kaczawskim. Zadanie dofinansowano w ramach projektu „Zintegrowanie działań ludzi i instytucji na rzecz zrównoważonego rozwoju i ochrony dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego Partnerstwa Kaczawskiego” realizowanego przez Lokalną Grupę Działania Stowarzyszenie Kaczawskie (umowa nr L/02/084/2006).

Współautorzy Planu Odnowy Miejscowości Sichów:

1. Kazimierz Krawczykowski
2. Zbigniew Regulski
3. Władysław Hutnik
4. Leszek Malinowski
5. Anna Kret
6. Zdzisław Kazimierczak
7. Jadwiga Kazimierczak
8. Teresa Krych
9. Stanisław Pieszczek
10. Stanisław Bienias
11. Jan Krupiński
12. Paweł Skorupski
13. Zygmunt Durka
14. Stanisław Olech
15. Tomasz Ławicki
16. Andrzej Ławicki
17. Eugeniusz Rudziec
18. Roman Bajowski

Konsultanci prowadzący i moderatorzy:

1. **Beata Castañeda Trujillo**, Krotoszyce, tel. 0607854311, e-mail: bcastaneda@wp.pl
2. **Andrzej Ruszlewicz**, Wrocław, tel. 0604275483, email: andrzej.ruszlewicz@wp.pl

SPIS TREŚCI

	Strona
WSTĘP	5
Informacje ogólne	
Metoda pracy	
CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI ORAZ PLANOWANE KIERUNKI JEJ ODNOWY	10
Opis ogólny miejscowości	
Położenie, przynależność administracyjna, zaludnienie	
Historia miejscowości	
Przestrzenna struktura miejscowości	
Planowane kierunki odnowy miejscowości	
Wizja odnowy (rozwoju)	
Cele odnowy	
Powiązanie z planami i działaniami realizowanymi w gminie i regionie.	
INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI	14
Zasoby przyrodnicze	
Dziedzictwo kulturowe	
Obiekty i tereny	
Infrastruktura społeczna	
Kapitał społeczny i ludzki	
Infrastruktura techniczna	
Gospodarka i rolnictwo	
OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON ORAZ SZANS I ZAGROŻEŃ MIEJSCOWOŚCI	17
Analiza SWOT	
Problemy odnowy (rozwoju) miejscowości	
OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ	19
Zadania inwestycyjne i przedsięwzięcia	
Szacunkowy koszt realizacji	
REALIZACJA PLANU	29
Zasady realizacji planu	
Sposoby monitorowania, oceny i aktualizacji planu	
Komunikacja społeczna	
Materiały źródłowe	

WSTĘP

Informacje ogólne

Plan Odnowy Miejscowości Sichów powstał jako odpowiedź na potrzebę uporządkowania rozwoju naszej wsi, a także sprostaniu wyzwaniom XXI wieku. Podczas opracowania Planu przyjęliśmy, że będą nami kierowały dwa podstawowe uwarunkowania:

- ✓ Zasady zrównoważonego rozwoju.
- ✓ Zasady Agendy 21.

Zasady zrównoważonego rozwoju zostały przez nas wszystkich ustanowione w 1997 roku, w którym przyjęliśmy Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej. W art. 5 Konstytucji jest zapisane: "Rzeczpospolita Polska... zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju". "Władze Publiczne prowadzą politykę zapewniającą bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom" (art. 74).

Idea zrównoważonego rozwoju wynika z konieczności sprostania wyzwaniom nowego tysiąclecia. Po żywiołowym rozwoju przemysłowym, nieograniczonym korzystaniem z zasobów naturalnych i bez troskim zanieczyszczaniu i przekształcaniu środowiska przyrodniczego, przyszedł czas na refleksję i zmianę postaw. Zauważyliśmy, że prawa rządzące światem żywym w równej mierze dotyczą nas jak i każdej żywej istoty na naszej planecie. Po zachwycie rozwojem technologii i okresem wiary, że nasz umysł pozwoli nam panować nad prawami natury wiemy, że zbliżają się granice, których nie możemy przekroczyć. Życie bez wody zdanej do picia, gleb dających nam bezpieczną żywność, czy roślin odnawiających zasoby tlenu jest niemożliwe. Ten uproszczony przykład to tylko niewielki ułamek skomplikowanych powiązań i zależności między człowiekiem a innymi organizmami i zjawiskami warunkującymi życie na Ziemi.

**Przyjęta przez nas zasada
zrównoważonego rozwoju to
zgoda na rozwój gospodarczy
i społeczny
w harmonii
z poszanowaniem przyrody.**

Przyjęta przez nas zasada **zrównoważonego rozwoju to zgoda na rozwój gospodarczy i społeczny w harmonii z poszanowaniem przyrody**. Granicą podejmowanych działań powinno być zagrożenie dla środowiska przyrodniczego. Podstawowa zasada zrównoważonego rozwoju "myśleć globalnie, działać lokalnie" powinna przejawiać się we wszystkich naszych działaniach, także polityków i władz. Obszar i środowisko przyrodnicze, w którym teraz żyjemy, za chwilę będzie musiało służyć naszym potomkom. Czy pozostawimy im szansę na godne i spokojne życie? Czy oni zrozumieją, że muszą toczyć wojny o czystą wodę, bo my chcieliśmy mieć jeszcze jeden luksusowy samochód? Czasami trzeba tylko trochę dobrej woli, aby postępować zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Szacunek dla środowiska przyrodniczego to cecha, która zachowała się w wielu umysłach mieszkańców takich małych miejscowości jak nasza wieś. Codzienne od małego dziecka obcowanie z naturą, która jest tuż obok nas, na podwórku czy za płotem, uczy szacunku dla każdej żyjącej istoty.

Czym na poziomie wsi i społeczności lokalnych jest zrównoważony rozwój?

Zrównoważony rozwój wsi to taki kierunek rozwoju społecznego i gospodarczego, który w zaspokojeniu potrzeb naszych mieszkańców nie doprowadza do zniszczenia środowiska przyrodniczego. Taki rozwój nie oznacza zahamowania procesów gospodarczych we wsi kosztem działań chroniących środowisko. Wprost przeciwnie – oznacza harmonijny, zrównoważony rozwój w wymiarze ekologicznym, ekonomicznym i społecznym z pełnym uwzględnieniem ładu przestrzennego.

Podstawą są trzy zasady:

1. Równość szans w dostępie do zasobów i odprowadzania zanieczyszczeń - filozofia sprawiedliwości międzypokoleniowej.
2. Równość szans pomiędzy człowiekiem i przyrodą. Funkcjonowanie cywilizacji ludzkiej z zachowaniem trwałości podstawowych procesów przyrodniczych wraz z ochroną różnorodności biologicznej.
3. Równość szans między tym, co lokalne a ponadlokalne. Potrzeby ogólnospołeczne są zaspokajane na równi z potrzebami lokalnych społeczności.

Dążąc do zrównoważonego rozwoju powinniśmy uruchomić i kontynuować takie podstawowe procesy jak:

- Ograniczenie zużywania odnawialnych zasobów do granic możliwości ich odtwarzania.
- Ograniczenie zużywania nieodnawialnych zasobów do skali pozwalającej na zastępowanie ich poprzez odpowiednie substytuty.
- Stopniowe eliminowanie substancji niebezpiecznych i toksycznych.
- Utrzymywanie skali emisji zanieczyszczeń i zakłóceń tak, aby nie przekroczyć pojemności asymilacyjnej środowiska.
- Stała ochrona różnorodności biologicznej na poziomie krajobrazu, ekosystemów, gatunków i genów.
- Uspołecznienie procesów podejmowania decyzji na różnych poziomach, poczynając od parlamentu kończąc na samorządach i społecznościach lokalnych.
- Tworzenie warunków dla zdrowia fizycznego, psychicznego i społecznego każdego człowieka.

Szansę na zrównoważony rozwój w wiosce zależą od wielu czynników:

- Mieszkańcy wsi i władze gminy muszą posiadać silną wolę opracowania i wdrożenia strategii zrównoważonego rozwoju gminy i planu rozwoju miejscowości.
- Rada sołecka i rada gminy, są głównymi animatorami rozwoju swoich "małych ojczyzn", na nich spoczywa pobudzanie, organizowanie i realizacja działań zrównoważonego rozwoju.
- Podstawą powodzenia jest wysoka świadomość ekologiczna społeczeństwa.
- Społeczność lokalna musi rozumieć i aktywnie wspierać realizację działań przyjętych w Planie Odnowy Miejscowości.
- Żadne plany nie mogą być skutecznie realizowane bez aktywnego udziału mieszkańców.

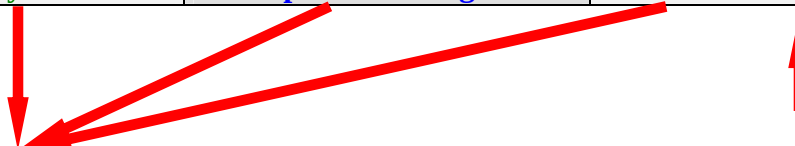
Agenda 21 to dokument przyjęty na Szczycie Ziemi w Rio de Janeiro w 1992 roku (również przez Polskę) i określany jako program działań na rzecz zrównoważonego rozwoju w perspektywie XXI wieku. Agenda 21 uwzględnia globalną, krajową i lokalną (gminną, wiejską) skalę działań w sferze ekologicznej, społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

Lokalna Agenda 21 to uspołeczniony, partnerski i dynamiczny proces planowania zmierzający do osiągnięcia celu, jakim jest trwały i zrównoważony rozwój wsi. Lokalna Agenda 21 oznacza w praktyce konieczność budowania we wsi:

- Współpracy partnerskiej na rzecz zrównoważonego rozwoju między samorządem, mieszkańcami, biznesem, organizacjami pozarządowymi i lokalnymi liderami.
- Systemu informacji o zasobach wsi (w tym przyrodniczych, kulturowych).
- Planu odnowy wsi opartego na zrównoważonym rozwoju.
- Systemu społecznego monitoringu realizacji Planu (lokalnej Agendy 21).

LOKALNA AGENDA 21

MIĘDZYSEKTOROWA GRUPA SPOŁECZNA (np.: Grupa Odnowy Wsi, Agenda 21 itp.)		
INFORMACJA O ZASOBACH MIEJCOWOŚCI		
Inwentaryzacja przyrodnicza i kulturowa gminy	Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego	Strategia Rozwoju Gminy

Plan Odnowy Miejscowości	MONITORING REALIZACJI PLANU 	Aktualizacja Strategii Rozwoju Gminy i miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
		Aktualizacja Planu Odnowy Miejscowości

Mieszkańcy wsi Sichów podjęli decyzję o opracowaniu planu odnowy własnej miejscowości zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju i w oparciu o zasady Agendy 21. Pracę nad Planem prowadziła grupa mieszkańców, tworząc podstawy do stworzenia międzysektorowej grupy społecznej na rzecz wprowadzania zrównoważonego rozwoju we wsi.

Pragniemy włączyć się, w rozwijane od wielu lat w ramach wspólnoty europejskiej działania, nazywane popularnie odnową wsi. Istotna dla nas jest pomoc w realizacji Planu w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Jest to dla nas jedno z ważniejszych źródeł realizacji planu, ale zdajemy sobie sprawę, że pełna realizacja przyjętych celów wymaga od nas samych dużej aktywności, a także poszukiwania innych źródeł pomocy.

Idea odnowy wsi w Europie Zachodniej¹ zrodziła się w wyniku kryzysu ekonomicznego i społecznego na wsi, który dotknął tereny wiejskie w latach 70 i 80 XX wieku. Przyczyną były radykalne zmiany w produkcji rolnej, transporcie, a także niszczenie handlu lokalnego przez supermarkety. Istotną podstawę kryzysu stanowiła Wspólna Polityka Rolna Unii Europejskiej. Do tej pory podstawowym jej założeniem było produkowanie masowo taniej żywności (wspieranie trwa do dzisiaj), bez uwzględniania jej jakości, oraz lokalnych powiązań producentów (rolników) z konsumentami. Nadzieję budzą obecne próby zmiany polityki rolnej w kierunku wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich i nie dotowania samej produkcji żywności, ale wspieranie producentów rolnych, w tym produkujących dobrej jakości żywność w mniejszych gospodarstwach (np.: program rolnośrodowiskowy, produkty lokalne, odnowa wsi, różnicowanie produkcji na terenach wiejskich). Polska jest obecnie w sytuacji żywiołowego rozwoju supermarketów, a więc ten kryzys nas dotyka i będzie się rozwijał.

¹ Fragment dotyczący historii odnowy wsi opracowano na podstawie: R. Wilczyński, „Odnowa wsi perspektywą rozwoju obszarów wiejskich w Polsce”. RCDRRiOW Poznań, 2003

Koncepcja odnowy wsi powstała w Niemczech w połowie lat siedemdziesiątych ubiegłego wieku. Ważne daty dla tego działania to:

- o 1984 - powstał Europejski Ruch Odnowy Wsi i Małych Miast.
- o 1994 - opracowanie i przyjęcie „Strategii dla wiejskiej Europy”,
- o 1996 - na III Kongresie Odnowy Wsi przyjęto „Przewodnią koncepcję rozwoju terenów wiejskich i odnowy wsi w Europie”.

Dokument „Strategia dla wiejskiej Europy” określa trzy podstawowe zasady, które powinny być przestrzegane w rozwoju obszarów wiejskich. Zasadnicza ich treść zawarta jest poniżej.

1. Wzajemne powiązania ludzi ze środowiskiem (naturalnym i kulturowym), w którym żyją. Sprawy związane z mieszkańcami i ich aktywnością nie mogą dominować nad potrzebą ochrony środowiska, jak również ochrona środowiska nie może być celem samym w sobie, nie uwzględniającym potrzeb ludzi.
2. Współpraca i zintegrowane działanie. Rozwój lokalny może być skutecznie realizowany tylko dzięki efektywnej współpracy wszystkich zainteresowanych stron. Ważna jest szczególnie współpraca pomiędzy mieszkańcami i gminą. Istotne jest, aby układ współpracy był partnerski, bez dominacji, narzucania woli czy zastępowania w działaniach przez jedną ze stron.
3. Konsultacje i zaangażowanie. W planowaniu i realizacji działań należy uwzględniać poglądy i oczekiwania tych, którzy żyją w danej miejscowości. Do realizacji odnowy powinniśmy w pierwszej kolejności korzystać z zasobów lokalnych – zarówno ludzkich, jak i przyrodniczych, kulturowych, gospodarczych. W proces muszą być aktywnie włączone społeczności lokalne.

Powyższe zasady uwzględniają podstawowe założenia zrównoważonego rozwoju, oraz Agendy 21.

Metoda pracy.

Jak i dlaczego pracowaliśmy?

Mieszkańcy wsi Sichów opracowali samodzielnie Plan Odnowy Miejscowości, korzystając jedynie z pomocy zewnętrznych ekspertów w zakresie metodyki i redakcji końcowej dokumentu.

✓ Czym jest Plan Odnowy Miejscowości?

Plan Odnowy Miejscowości jest sposobem osiągania wyznaczonych celów poprzez sterowanie rozwojem. Przy konstruowaniu wizji i sposobów dojścia do niej za podstawę, oprócz typowych dla planów elementów, bierze się wartość środowiska. Granicą podejmowanych działań jest trwałość zasobów środowiska i ich ochrona.

✓ Po co miejscowości plan odnowy?

- Tworzenie planu odnowy pozwala mieszkańcom zaplanować swoją przyszłość w perspektywie kilku lat, spojrzeć na miejscowość całościowo, rozpatrując poszczególne obszary aktywności w powiązaniu ze sobą.
- Plan odnowy to nie tylko dokument opisujący drogi dojścia do założonych celów, ale także proces, w którym uczestniczą mieszkańcy zainteresowani przyszłością swojej miejscowości.
- Zapisanie planu w formie dokumentu umożliwia stałą ocenę postępów i korygowanie błędów przez wszystkich mieszkańców miejscowości.
- Budowanie planu umożliwia zaangażowanie władz lokalnych oraz mieszkańców w planowanie swojej przyszłości. Uwzględnienie różnych opinii, pomysłów i koncepcji

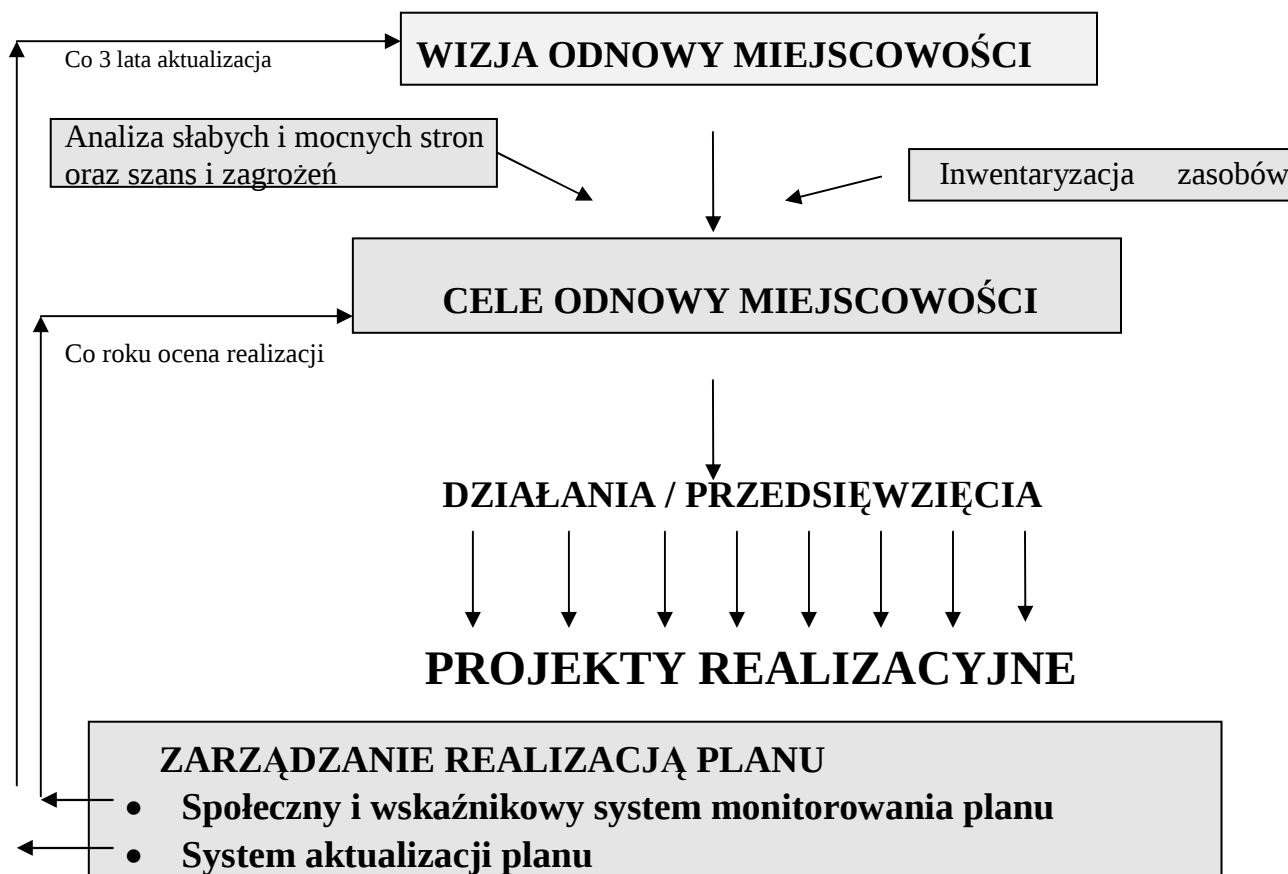
często wymaga konsensusu. Osiągnięty na drodze otwartej dyskusji pozwala na wypracowanie planu, z którym będą identyfikowali się mieszkańcy miejscowości.

- Tworzenie planu sprzyja realistycznej ocenie mocnych i słabych stron miejscowości, a przez to przyjrzenie się możliwościom, potencjalnym problemom, które mogą się pojawić w przyszłości.
- Plan umożliwia efektywne gospodarowanie zasobami takimi jak środowisko, ludzie, teren, infrastruktura i środki finansowe. Zasoby te są zwykle ograniczone, dlatego też można zaplanować odpowiednie gospodarowanie nimi.
- Plan - to instrument długofalowego zarządzania miejscowością. Wnosi elementy ciągłości i trwałości w poczynania władz gminy, niezależnie od zmieniających się układów politycznych.

Do opracowania planu odnowy miejscowości władze miejscowości, Gminy i Stowarzyszenie Kaczawskie zaprosiły mieszkańców Sichowa, jak również osoby zainteresowane problematyką. Nie wszystkie zaproszone osoby skorzystały z możliwości uczestniczenia w pracach grupy. Praca polegała na uczestniczeniu w zajęciach warsztatowych. Prowadzący warsztaty moderator miał za zadanie przeprowadzenie grupy przez kolejne etapy pracy, a także pomoc w redagowaniu wyników prac warsztatowych. Wszystkie zapisy w planie zostały samodzielnie wypracowane przez uczestników warsztatów, każdy zapis był poddany ogólnej dyskusji i przyjmowany przez ogół zgromadzonych.

W wyniku budowy planu odnowy miejscowości otrzymaliśmy dokument w wersji pisanej i grupę, która może zaangażować się w odnowę miejscowości.

Struktura Planu Odnowy Miejscowości.

CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI ORAZ PLANOWANE KIERUNKI JEJ ODNOWY

Jaka jest nasza miejscowość dzisiaj? Jak i gdzie chcemy żyć i mieszkać?

Opis ogólny miejscowości

Położenie, przynależność administracyjna, zaludnienie

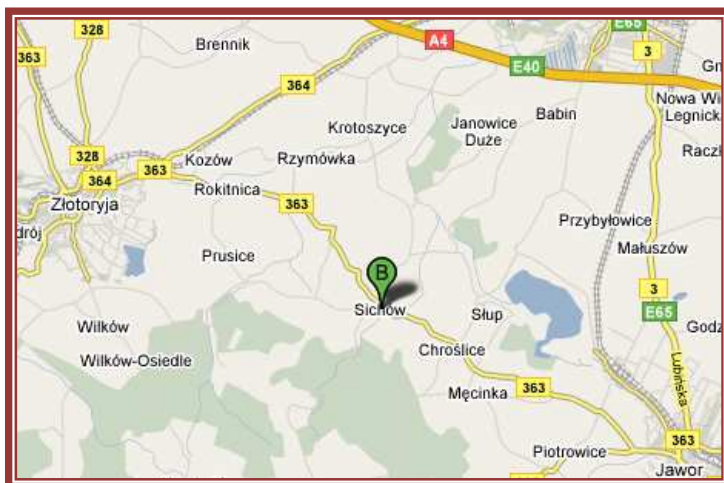
Sichów to wieś położona w powiecie jaworskim w gminie Męcinka. Wraz z miejscowościami Męcinka, Chroślice, Sichówek, Słup, Małuszów, Przybyłowie, Kondratów, Pomocne, Stanisławów, Muchów, Myślinów, Chełmiec i Piotrowice tworzą wspólną samorządową Gminę Męcinka. Do miejscowości przynależy 959 ha, w tym 608 ha to użytki rolne i 290 ha lasów.

Pierwsze polskie nazwy wsi to Sichowice i Sichowiec. Największą atrakcją miejscowości jest zabytkowy park krajobrazowy z licznymi cennymi okazami drzew pomnikowych.

Wieś jest typowo rolnicza. Ze względu na dobre warunki glebowe i klimatyczne Sichów specjalizuje się w uprawie buraka cukrowego i zbóż.

W miejscowości poza sklepem spożywczym, brak jest jakiegokolwiek bazy handlowo-usługowej. Słabo rozwinięta jest również infrastruktura.

Wieś posiada jednak bardzo cenne walory kulturowo-przyrodnicze i krajoznawcze, które dotychczas nie zostały wykorzystane, a które stanowią ważną podstawę dla rozwoju turystyki.

Historia miejscowości

Sichów jest jedną z najstarszych wsi jakie powstały w tym rejonie. Odkrycia archeologiczne świadczą, że osady ludzkie występowały tu już w neolicie i epoce brązu. Powstanie wsi należy datować na początek XIII wieku. W 1223 roku Książę Henryk I darował klasztorowi w Lubiążu okoliczne obszary Chełmów, w tym wieś Sichów. W 1249 roku wieś została lokowana na prawie niemieckim i przeszła w posiadanie niemieckich właścicieli ziemskich, aby w 1732 roku, ponownie wrócić pod skrzydła klasztoru w Lubiążu. Wieś pozostała pod jego wpływami aż do kasaty dóbr zakonnych w 1810 roku. Mieszkańcy Sichowa, w tym czasie, byli w większości ewangelikami, dlatego w 1742 roku zbudowano tu kościół i szkołę ewangelicką. Wieś pod władzą klasztoru była bardzo bogatą posiadłością i szybko się rozwijała. W 1786 roku w Sichowie były: 2 kościoły, 2 plebanie, 2 szkoły (ewangelicka i katolicka), 2 folwarki, 2 młyny wodne. Wieś zamieszkiwało 11 kmieci, 92 zagrodników, 19 chałupników. Podczas kampanii napoleońskiej w 1813 roku wieś została poważnie zniszczona.

Sichów wielokrotnie zmieniał właścicieli. W XVI wieku wybudowano we wsi pałac a wokół niego park, który w latach następnych był wielokrotnie przebudowywany. Bardzo duży wpływ na obecny kształt i wartość drzewostanu w parku, miał baron Manfred von Richthofen, który zamieszkał tu około 1930 roku. Był on znanym podróżnikiem i kolekcjonerem. Dokonał kolejnej przebudowy pałacu, w którym zgromadził pokaźną kolekcję dzieł sztuki. W oranżeriach i przebudowanym parku, zasadził interesujący zbiór rzadkich i egzotycznych drzew, krzewów i roślin, których część dotrwała do dzisiaj i stanowi cenny, zabytkowy drzewostan.

W XIX wieku w okolicach Sichowa rozpoczęto wydobywanie rud miedzi. W 1857 roku działały tu dwie kopalnie: Albert Lorenz i Hirsch. Potem eksploatowano w tych okolicach bazalt i węgiel brunatny.

W czasie II wojny światowej wieś bardzo ucierpiała. Spłonął wówczas pałac i kościół ewangelicki. Po wojnie w zabudowaniach pałacowych utworzono PGR. Pałac od kilku lat stanowi własność prywatną.

Po utworzeniu Parku Krajobrazowego „Chełmy”, park w Sichowie stał się jednym z najcenniejszych zespołów w jego obrębie oraz na całym Dolnym Śląsku.

Przestrzenna struktura miejscowości

Sichów to niewielka miejscowość leżąca u podnóża Chełmów na wysokości około 195-225 metrów, wzdłuż linii sudeckiego uskoku brzeźnego. Jej zabudowania ciągną się około 2 km, wzdłuż rzeki Sichowianka. Na krańcach wsi posiada zabudowę zbliżoną do łańcuchówki, natomiast w centrum bardziej przypomina ulicówkę bądź okolnicę.

Sichów stanowi lokalny węzeł drogowy. Przez dolną część wsi przechodzi droga wojewódzka nr 363 łącząca Jawor i Złotoryję. Na południu biegnie droga do Krajowa, na zachodzie do Prusic.

Planowane kierunki rozwoju miejscowości

Wizja rozwoju wsi Sichów.

Jak i gdzie chcemy żyć i mieszkać? Do czego zmierzamy?

Wizja zrównoważonego rozwoju wsi to obraz jej przyszłego stanu, do którego będzie się dążyć uwzględniając dobro środowiska przyrodniczego i potrzeby mieszkańców.

Sformułowaliśmy obraz wsi za około 7 lat określając wygląd wsi, pożądane cechy środowiska przyrodniczego, aktywność gospodarczą, funkcjonowanie wsi i poziom życia mieszkańców. Poprzez stworzenie wizji przygotowaliśmy ramy, które pozwoliły na wyznaczenie celów i sposobów ich realizacji w Planie. Jest to bardzo istotny etap. Każdy z nas planuje swoją przyszłość w oparciu o marzenia i chęć osiągnięcia określonych celów, również my tak postąpiliśmy mając na myśli naszą wieś. Perspektywa 7 lat pozwala na dosyć realne określenie, jaka ma być wieś Sichów z możliwością zaplanowania działań, które przybliżą nas do wizji.

Hasłowa wizja rozwoju wsi Sichów:

**Wieś z tulipanowym parkiem na Pogórzu Kaczawskim
zamieszkała przez życzliwych i gościnnych ludzi.**

Wizja w ujęciu szczegółowym to bardziej rozwinięty obraz wsi:

Wygląd wsi

- Wieś posiada dobrze rozwiniętą infrastrukturę drogową: bezpieczne chodniki, zadbane pobocza, dobre oświetlenie i wyznaczone przejścia dla pieszych.
- Istnieje infrastruktura wodno – ściekowa.
- Odpady wywożone są do utylizacji.
- Budynki mieszkalne i gospodarcze są odnowione, otoczone dużą ilością zieleni.
- Park wiejski jest uporządkowany i zagospodarowany z wyznaczonymi alejkami spacerowymi. Dzięki temu turyści chętnie go odwiedzają a mieszkańcy spotykają, organizując w nim festyny, dożynki i inne imprezy integracyjno - promocyjne.
- W parku funkcjonuje, odnowiony basen kąpielowy.
- Prężnie funkcjonuje nowa świetlica, wyposażona w salkę komputerową z dostępem do internetu. Świetlica jest przede wszystkim miejscem systematycznych spotkań mieszkańców oraz umożliwia organizowanie różnego rodzaju imprez okolicznościowych i zabaw.
- W otoczeniu nowej świetlicy znajduje się nowoczesny kompleks sportowo-rekreacyjny.
- Przez wieś przebiega sieć szlaków i ścieżek rowerowych oraz pieszych, dzięki którym można dotrzeć do atrakcyjnych miejsc w okolicy.
- Zadbane pomniki przyrody i kulturowe są odpowiednio wyeksponowane i przystosowane są do celów turystycznych.

Mieszkańcy i ich aktywność

- Większość mieszkańców to ludzie młodzi i dobrze wykształceni.
- Mieszkańcy aktywnie działają na rzecz wsi. Szczególnym zaangażowaniem wyróżnia się: Koło Gospodyń Wiejskich, OSP, Klub Sportowy i Stowarzyszenie. Są to grupy które dbają o rozwój wsi i zdobywają na ten cel środki.

- Mieszkańcy regularnie spotykają się w nowej świetlicy oraz boisku sportowym, gdzie aktywnie spędzają wolny czas, uprawiając różne sporty.
- W parku organizowane są zabawy i imprezy lokalne, a raz do roku odbywa się tu duża impreza regionalna pod nazwą „Święto Tulipanowca”.
- Mieszkańcy są zgrani i dobrze zorganizowani. Konsekwentnie dążą do realizacji zaplanowanych działań na rzecz wsi.
- Mieszkańcy wsi jak i turyści chętnie korzystają z okolicznych atrakcji turystycznych, przemierzając okoliczne trasy piesze i szlaki rowerowe.

Aktywność gospodarcza

- Dobrze rozwinięta jest we wsi baza usługowa. Istnieją restauracje, motele, stacja paliw.
- Prężnie prosperują gospodarstwa agroturystyczne, zapewniające dochody mieszkańcom i zapewniające obsługę rosnącego ruchu turystycznego w regionie.
- W budynkach po Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej funkcjonuje schronisko turystyczne z bazą noclegową i gastronomiczną, parkingiem i zapleczem rekreacyjnym.
- We wsi istnieje kilka dużych, nowoczesnych gospodarstw rolnych.

Cele rozwoju. Co musimy zrobić?

Cele wynikają z problemów, jakie w chwili obecnej przeszkadzają nam w osiągnięciu wizji rozwoju. Cele mamy zrealizować w całości i w pełni za to ponosimy odpowiedzialność. Przy realizacji planu opartego o zrównoważony rozwój cele społeczno-gospodarcze muszą być zharmonizowane ze środowiskiem. Granicą podejmowanych działań jest trwałość zasobów środowiska przyrodniczego. Cele powinny być konkretne i mierzalne, realistyczne, osiągalne, określone w czasie, czyli takie, o których można powiedzieć, że zostały wykonane lub nie. Realizacja celów powinna nas doprowadzić do osiągnięcia wizji i satysfakcji z rozwoju miejscowości.

Przyjęliśmy następujące cele odnowy miejscowości:

1. **Poprawa warunków dla działalności społeczno-kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej we wsi.**
2. **Wzrost aktywności mieszkańców i zaangażowania w rozwój wsi.**
3. **Dostosowanie infrastruktury technicznej wsi do potrzeb mieszkańców.**
4. **Wykorzystanie walorów miejscowości do rozwoju przedsiębiorczości w tym turystyki i rekreacji.**
5. **Poprawa wizerunku i estetyki wsi oraz ochrona środowiska naturalnego.**
6. **Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności mieszkańców w różnych dziedzinach.**

Powiązanie z planami i działaniami realizowanymi w gminie i regionie.

Plan realizuje cele zawarte w Planie Rozwoju Lokalnego Gminy Męcinka, Strategii Rozwoju Powiatu Jaworskiego przyjętej Uchwałą Rady Powiatu Nr XL/216/01 z dnia 30 listopada 2001 roku, jak również jest zgodny z obowiązującym prawem miejscowym związanym z planem zagospodarowania przestrzennego Gminy Męcinka.

INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCA UJĘCIU STANU RZECZYWISTEGO

Środowisko przyrodnicze

Sichów położony jest na krawędzi Parku Krajobrazowego „Chełmy”, którego granica przebiega wzdłuż drogi Sichów - Prusice.

Okolice wsi to złoża wielu rzadkich minerałów. Można znaleźć tu: azuryt, piryt, kupryt, miedź rodzima, srebro rodzime, goethym, jarosyt, hematyt. Na terenie wsi znajduje się zabytkowy park, w którym rosną cenne zabytkowe pomniki przyrody. Można tu znaleźć rzadko występujące na tym terenie dwa okazy tulipanowca amerykańskiego, z rodziny magnoliowatych. Jeden z nich, którego obwód wynosi 460 cm jest najgrubszym osobnikiem tego gatunku w Polsce.

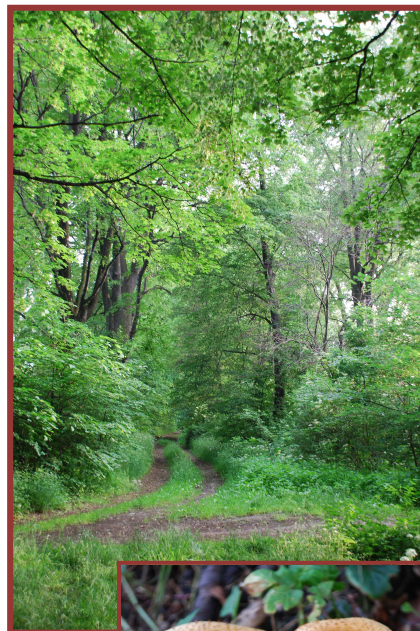
Poza tym w parku rosną dęby szypułkowe, kasztanowce białe, platany klonolistne, buki pospolite, cisy pospolite oraz rzadkie gatunki krzewów: żarnowiec miotłasty, dyptam jesionolistny. Z parku prowadzi piękna aleja lipowo-kasztanowa, składająca się z 83 lip i 68 kasztanowców. Szata roślinna wokół wsi charakteryzuje się dużym stopniem lesistości. Większość terenów zajmują lasy mieszane z przewagą dębu, buka i świerku.

Gleby

W okolicach Sichowa u podnóża Masywu Chełmów występują staropaleozoiczne fyllity z kwarcytami i trzeciorzędowe bazalty. Część niziną pokrywają plejstoceny gliny deluwialne i gliny zwałowe. Tereny wokół rzek pokrywają holoceny osady rzeczne.

Na obszarze wokół wsi występują gleby bielcowe i brunatne, wytworzone z utworów pochodzenia wodnego i glin pylastych. Gleby w Sichowie reprezentują bardzo wysoką wartość rolniczą.

Klimat

Obszary wokół Sichowa mieszczą się w zasięgu dwóch różniących się dość znacznie regionów klimatycznych, których granica

przebiega wzdłuż Uskoku Sudeckiego. Obszar na północny-wschód od uskoku zaliczany jest do regionu nadodrzańskiego, bardzo ciepłego i bogatego w opady. Średnia roczna temperatura wynosi tu +8,0 - 8,7°C, średnia roczna suma opadów to 550 - 600 mm, długość okresu wegetacyjnego to ponad 220 dni. Pozostała część leży w zasięgu regionu przedgórskiego, chłodniejszego ale bogatszego w opady od poprzedniego (średnia roczna temperatura +7,5 - 7,8°C, średnia roczna suma opadów 700 - 750 mm, długość okresu wegetacyjnego 213-217 dni). Są to więc warunki szczególnie korzystne dla potrzeb rolnictwa. Na terenach podgórskich większa jest liczba dni z przymrozkami, zimowych i z mgłą. Prędkości i kierunki wiatrów mniej więcej są stałe z przewagą wiatrów zachodnich.

Znaczna część Pogórza Kaczawskiego posiada bardzo dobre warunki nasłonecznienia. Tereny wokół miejscowości w obrębie Pogórza Kaczawskiego pokryte są lasami, które stwarzają doskonałe warunki akumulacji śniegu i znacznie opóźniają jego topnienie i odprowadzenie wody podczas podwyższonej temperatury.

Dziedzictwo Kulturowe

Zabytkami Sichowa, które zasługują na szczególną uwagę są:

1. Kościół Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny, który powstał prawdopodobnie około XIII wieku, wpisany do rejestru zabytków pod numerem 261/L. Kościół zbudowany jest z kamienia łamanego w stylu romańsko – gotyckim. Najcenniejszym elementem wyposażenia jest kamienna chrzcielnica z około 1140 roku, neogotycki drewniany ołtarz oraz prospekt organowy z XIX wieku.

2. Cmentarz założony w XIII wieku, znajdujący się przy kościele, wpisany do rejestru zabytków pod numerem 881/L. Otoczony jest murem z kamienia łamanego. Od zewnątrz w murze umieszczony jest jeden z największych krzyży pokutnych o wymiarach 222 x 73 cm. Obok kościoła stoi dawna plebania i dawna szkoła katolicka (obecnie sklep).

3. Innym zabytkowym miejscem we wsi jest zespół pałacowo- parkowy, który został założony w drugiej połowie XVI wieku. Całość była jednak wielokrotnie zmieniana i przebudowywana. Pałac otacza park, wewnątrz którego stoi ruina mauzoleum z drugiej połowy XIX wieku. Cały zespół pałacowo – parkowy otoczony jest murem. Park wpisany jest do rejestru zabytków pod numerem 547/L.

We wsi zachowało się część starej zabudowy, świadczącej o kulturze i charakterze dawnych mieszkańców. W Gminnej ewidencji zabytków znajduje się 14 obiektów zabytkowych o wysokich walorach kulturowych, w większości są to budynki murowane mieszkalne i gospodarcze z XIX wieku oraz pałac-ruina.

Obiekty i tereny

Na terenie całej miejscowości dominuje zabudowa sprzed 1945 roku. W ostatnich latach powstają tu nowe budynki mieszkalne. Centrum wsi stanowi teren w okolicy kościoła na skrzyżowaniu drogi wojewódzkiej z lokalną, gdzie znajduje się sklep, bar oraz droga wjazdowa na teren zespołu pałacowo-parkowego.

Przez Sichów przepływają dwie rzeki Gajka i Sichowianka. Od południa nad wsią góruje Krzyżowa Góra, która jest wspaniałym miejscem widokowym na Przedgórze Sudeckie i Nizinę Śląsko – Łużycką.

Przez wieś biegnie niebieski Szlak Kopaczy spod Kalwarii na Górczu przez Bogaczów, Stanisławów aż do Leszczyny. Jest to krótki szlak spacerowy (około 9 km) o charakterze górskim, prowadzący przez byłe tereny górniczej eksploatacji rud żelaza, miedzi i innych kruszców.

Infrastruktura społeczna

Potrzeby związane z edukacją, kulturą, opieką społeczną, zdrowotną, usługami bankowymi i pocztowymi mieszkańcy Sichowa zaspokajają poza swoją miejscowością w większości w Męcince - miejscowości będącej siedzibą władz gminnych lub w pobliskich miastach: Złotorzy, Jaworze lub Legnicy. W miejscowości brak jest szkoły podstawowej. Dawny budynek szkoły pełni funkcję świetlicy wiejskiej. Jest on jednak bardzo zaniedbany, nieogrzewany dlatego nie spełnia swojej funkcji. Budynek przygotowany jest do rozbiórki. Dzieci dowożone są do szkół w Męcince i Piotrowicach. Brak boiska sportowego i placu zabaw w miejscowości uniemożliwia dzieciom i młodzieży spędzanie wolnego czasu. Z tego powodu aktywność mieszkańców i ich integracja są utrudnione. Pomimo tych niedogodności w Sichowie działa drużyna piłkarska, która może pochwalić się wieloma sukcesami. Drużyna ta trenuje i rozgrywa mecze na boisku znajdującym się na prywatnej działce i które powstało w wyniku pracy społecznej mieszkańców.

Kapitał społeczny i ludzki

Mieszkańcy Sichowa to w większości ludzie w wieku produkcyjnym, ze średnim wykształceniem. Obecnie wieś zamieszkuje 341 osób. Mieszkańcy Sichowa są ludzie dbający o swoją wieś i dobrze zorganizowani. Potrafią sami podejmować cenne inicjatywy społeczne na rzecz wsi np.: samodzielnie prowadzą Klub Sportowy, który osiąga sukcesy oraz co roku organizują w Parku festyn wiejski - Święto Tulipanowca. Ponadto w Sichowie aktywnie działa Ochotnicza Straż Pożarna. Z uwagi na brak odpowiedniej infrastruktury kulturalno-sportowej integracja i aktywność mieszkańców jest utrudniona. Mieszkańcy Sichowa zamierzają założyć stowarzyszenie, które angażować się będzie w rozwój wsi i pozyskiwać na ten cel fundusze.

Infrastruktura techniczna

Wieś posiada podstawowe media takie jak: energia elektryczna i sieć telekomunikacyjna. Wieś nie posiada sieci wodno-kanalizacyjnej. Mieszkańcy zaopatrują się w wodę z prywatnych studni a ścieki gromadzone są w szambach przydomowych i okresowo wywożone do oczyszczalni ścieków. Gospodarka odpadami odbywa się poprzez zorganizowany wywóz śmieci z gospodarstw, częściowo poza obszar gminy. Infrastruktura drogowa w Sichowie wymaga wielu inwestycji. Dotyczy to drogi powiatowej i dróg gminnych, które wymagają modernizacji, uporządkowania poboczy i budowy chodnika w celu poprawy bezpieczeństwa. Wieś nie posiada sprawnego systemu melioracji.

Zaopatrzenie mieszkańców Sichowa w ciepło oparte jest na indywidualnych źródłach ciepła. Domy w większości opalane są węglem. W niewielkiej części w kotłowniach źródłem ciepła jest olej opałowy i energia elektryczna.

Sichów posiada bardzo małą ilość połączeń komunikacji zbiorowej z okolicznymi miejscowościami oraz miastami.

Gospodarka i rolnictwo

Gospodarka w Sichowie w znacznej części oparta jest na rolnictwie, gdzie istnieją dobre warunki dla jego rozwoju. Większość ziem to gleby w III i IV klasie. W miejscowości funkcjonuje około 15 gospodarstw indywidualnych oraz Rolnicza Spółdzielnia

Produkcyjna, gospodarująca na areale około 200 ha. Gospodarstwa indywidualne są niewielkie, średni areal to około 10 ha. Mieszkańcy pracujący poza wsią zatrudnieni są w okolicznych miastach takich jak: Jawor, Legnica, Złotoryja. Bezrobocie ocenia się na poziomie 20%. Wśród bezrobotnych znajdują się przede wszystkim osoby, które utrzymują się z pracy sezonowej.

Większość mieszkańców wsi nie jest w stanie utrzymać się z rolnictwa i dla wielu nie stanowi ono podstawowego źródła dochodu.

W Sichowie funkcjonują dwa sklepy, bar i kilka drobnych firm prywatnych.

OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON ORAZ SZANS I ZAGROŻEŃ MIEJSCOWOŚCI

Na co możemy postawić? Na co musimy uważać?

Analiza SWOT

Zastanawialiśmy się nad tym, czy znajdziemy w naszej wsi jakieś mocne strony, które pozwolą nam na wykorzystanie ich do rozwoju. Szukaliśmy również szans w zmieniającym się wokół nas otoczeniu i przewidywalnej przyszłości, które by nam pomogły. Postanowiliśmy też przyrzeć się krytycznie i zobaczyć nasze słabe strony, które mogą nam utrudniać rozwój, ale też staraliśmy się rozpoznać zagrożenia dla naszej wsi grożące jej z zewnątrz.

Czynniki sprzyjające rozwojowi to **stymulatory rozwoju**, tzn. te czynniki, które umożliwią naszej wsi realizację przyjętej wizji i celów planu. Są to czynniki, które wieś może wykorzystać w pobudzaniu własnego rozwoju. Należy do nich zaliczyć:

- Stymulowanie inicjatyw społecznych. Stworzenie warunków do zwiększenia aktywności mieszkańców zarówno w zakresie inicjatyw własnych (własna działalność gospodarcza, zmiana kwalifikacji zawodowych) jak i przedsięwzięć służących mieszkańcom (zagospodarowanie czasu wolnego dzieci, opieka nad osobami znajdującymi się w trudnych warunkach). Temu celowi może służyć powołanie organizacji społecznej oraz organizacji gospodarczej wspierającej przedsiębiorczość i tworzenie dodatkowych miejsc pracy.
- Tworzenie partnerstwa społecznego i zwiększanie udziału mieszkańców w rozwiązywaniu problemów wsi. Ma temu służyć odpowiedni przepływ informacji pomiędzy Gminą, Radą Sołecką i mieszkańcami oraz informacji zwrotnych od mieszkańców. Wykorzystanie wiedzy i pomysłów lokalnej społeczności to budowanie rozwoju wsi w oparciu o najcenniejszy zasób – potencjał ludzki. Dobra komunikacja to pierwszy warunek zmiany postaw mieszkańców, którzy są często nastawieni obojętnie, a nawet wrogo do działań samorządu.
- Wykorzystanie walorów przyrodniczo – krajobrazowych gminy w promocji wsi, tworzenie dodatkowych miejsc pracy i przyciąganie inwestorów zewnętrznych.
- Przygotowanie szczegółowych projektów do zapisanych celów, przedsięwzięć i zadań Planu i staranie się o zewnętrzne fundusze na ich realizację.

Zastanowiliśmy się nad mocnymi i słabymi stronami naszej wsi, które znamy dzisiaj i które wpływają na nasze życie. Odnieśliśmy się również do możliwości i zagrożeń, które mogą się pojawić w przyszłości i jaki mogą mieć wpływ na nasz rozwój. Stawiając na mocne strony i wykorzystując szanse możemy skutecznie zmniejszać negatywny wpływ słabości i zagrożeń.

Ocena mocnych i słabych stron, oraz szans i zagrożeń (SWOT)

Mocne strony	Słabe strony
• Dobre położenie wsi, na terenach podgórskich w Parku Krajobrazowym „Chełmy” • Czyste powietrze • Piękna i niepowtarzalna przyroda • Wiele cennych obiektów dziedzictwa kulturowego • Atrakcyjna zabudowa • Chęć mieszkańców do pracy na rzecz wsi • Duża liczba młodzieży	• Niezadowalająca infrastruktura wsi (kanalizacja, wodociąg, gazyfikacja, melioracja) • Zły stan dróg, brak chodników i braki w oświetleniu • Brak świetlicy spełniającej potrzeby mieszkańców • Brak miejsc do aktywności fizycznej (boisko, plac zabaw) • Słabo rozwinięta baza usługowa • Brak kompleksowej oferty turystycznej • Niedostateczna estetyka gospodarstw • Słabo rozwinięta komunikacja z miastem • Brak przekazników telefonii komórkowej • Zbyt mała grupa osób zaangażowanie w życie wsi
Szanse	Zagrożenia
• Dobre uwarunkowania prawno-finansowe do rozwoju agroturystyki i przedsiębiorczości • Promocja miejscowości przez gminę • Szansa na wykorzystanie funduszy zewnętrznych w tym unijnych, • Zagospodarowanie RSP i parku • Wzrost zainteresowania inwestowaniem na terenie wsi	• Inwestycje zagrażające bezpieczeństwu mieszkańców i środowisku naturalnemu, zwłaszcza ze strony kamieniołomów lub innych zakładów wykorzystujących nasze bogactwa np. bazalt czy lasy • Emigracja ludzi młodych • Patologie społeczne

Problemy rozwoju miejscowości

W wyniku analizy zapisów SWOT ustalono problemy, które wymagają w najbliższych latach podjęcia działań, aby je wyeliminować lub zmniejszyć negatywny wpływ na rozwój Sichowa. Niżej wymienione problemy są podstawą do opracowania i przyjęcia celów odnowy miejscowości, podkreślono najważniejsze dla nas problemy:

- Niedostateczny stan części dróg, poboczy, rowów, przepustów, brak chodników, przejść dla pieszych, parkingów i odpowiedniego oświetlenia.
- Infrastruktura niedostosowana do oczekiwań mieszkańców oraz standardów unijnych - brak wodociągu, kanalizacji, gazociągu oraz brak zasięgu telefonii komórkowej.
- Wiele budynków we wsi jest zaniedbanych i zniszczonych.
- Zaniedbana świetlica wymagająca remontu lub rozbioru i budowy nowej.
- Zbyt mała grupa mieszkańców aktywnych społecznie.
- Brak organizacji pozarządowej dbającej o rozwój wsi.
- Niedostateczna wiedza i umiejętności mieszkańców w zakresie pozyskiwania funduszy z zewnątrz.
- Brak miejsc i ośrodków, pozwalających na rozwój, integrację i aktywność społeczną oraz kulturalno- sportową mieszkańców – dotyczy to świetlicy, boiska sportowego, placu zabaw.
- Niedostateczne przygotowanie organizacyjno-inwestycyjne do obsługi turystyki i rekreacji.
- Niska świadomość mieszkańców w zakresie ochrony środowiska.
- Mało przedsiębiorczy mieszkańcy - bardzo mała ilość firm na terenie wsi.
- Brak gospodarstw agroturystycznych i ekologicznych.
- Niedostateczna informacja z zakresu pomocy dla rolnictwa oraz innych pozarolniczych form działalności gospodarczej na terenie wsi.

Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną

Jednym z istotnych źródeł finansowania zadań i przedsięwzięć zawartych w Planie jest Program Rozwoju Obszarów Wiejskich. Z tej pomocy mogą skorzystać miejscowości gmin wiejskich, gmin miejsko-wiejskich i gmin miejskich z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 tys. mieszkańców. Sichów położony jest w gminie wiejskiej. Bezpośrednim odbiorcą pomocy i realizatorem przedsięwzięć może być:

- gmina,
- instytucja kultury, dla której organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego,
- kościół lub związek wyznaniowy,
- organizacja pozarządowa mająca status organizacji pożytku publicznego.

Przedsięwzięcia nie mogą mieć charakteru komercyjnego i muszą służyć osiągnięciu założonych w planie i projekcie celów operacji i ich zachowania przez 7 lat od dnia dokonania przez agencję płatniczą płatności ostatecznej.

Zadania inwestycyjne i przedsięwzięcia

Poniżej zostały przedstawione zadania inwestycyjne i przedsięwzięcia zaplanowane do realizacji w latach 2008-2015, **umieszczone w kolejności wynikającej z ustalonych priorytetów rozwoju miejscowości**. Wzięto pod uwagę kryterium możliwości ich realizacji ze względów społecznych, ekonomicznych i organizacyjnych. Jest to lista otwarta, która w trakcie realizacji planu może być modyfikowana i uzupełniana. Szczegółowy opis poszczególnych przedsięwzięć oraz projekty, dokumentacje i kosztorysy prac (jeśli będą wymagane) stanowić będą oddzielne dokumenty opracowane zgodnie z prawem oraz obowiązującymi przepisami. Przewidziano różne źródła finansowania działań w tym zaangażowanie mieszkańców wsi i ich nieodpłatna praca na rzecz swojej miejscowości. Wcześniej przyjęte cele rozwoju wynikają wprost z zidentyfikowanych problemów, a dla ich realizacji mieszkańcy ustalili szereg przedsięwzięć i zadań.

Cel 1. Poprawa warunków dla działalności społeczno-kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej we wsi.

Cel jest reakcją na problem określony jako: zaniedbana świetlica wymagająca remontu lub rozbiórki i budowy nowej, brak miejsc i ośrodków, pozwalających na rozwój, integrację i aktywność społeczną oraz kulturalno- sportową mieszkańców. Dotyczy to świetlicy wiejskiej, która dotychczas zlokalizowana była w byłej szkole, nieprzystosowanej do tej funkcji. Budynek jest w bardzo złym stanie technicznym i nadaje się jedynie do rozbiórki. Otoczenie świetlicy wymaga zagospodarowania a obszar za świetlicą wyznaczony jest na teren rekreacyjny i wielofunkcyjne boisko sportowe z pełną infrastrukturą. Wszystkie te obiekty mają bardzo duże znaczenie zarówno dla poprawy warunków do rozwijania życia społeczno-kulturalnego i sportowo - rekreacyjnego dla mieszkańców wsi jak i odwiedzających miejscowość turystów. Zagospodarowanie tych obiektów wpłynie również na poprawę estetyki wsi i jej atrakcyjność jako miejsca zamieszkania i ewentualnego inwestowania.

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących zadań i przedsięwzięć:

Nazwa zadania, przedsięwzięcia	Przeznaczenie
1.1. Wyburzenie budynku komunalnego.	Budynek jest w bardzo złym stanie technicznym i nadaje się jedynie do rozbiórki. W jego miejscu zbudowana zostanie nowa świetlica.
1.2. Budowa nowej świetlicy wiejskiej.	Miejsce ważne ze względu na życie kulturalne i społeczne mieszkańców, ich aktywności oraz rozwój społeczeństwa obywatelskiego, miejsce spotkań mieszkańców i turystów.
1.3. Wyposażenie świetlicy zgodnie z potrzebami mieszkańców.	Wzrost atrakcyjności świetlicy jako miejsca integracji, edukacji i życia społecznego wsi.
1.4. Budowa kompleksu sportowo-rekreacyjnego.	Wzrost aktywności sportowej mieszkańców, większe szanse na sukcesy zespołu sportowego,

lepszą i bardziej różnorodną ofertą rekreacyjną, organizacją miejsca do aktywności ruchowej.

Cel 2. Wzrost aktywności mieszkańców i zaangażowania w rozwój wsi.

Cel jest reakcją na problem określony jako: zbyt mała grupa mieszkańców aktywnych społecznie, brak organizacji pozarządowej dbającej o rozwój wsi.

Istotnym działaniem prowadzącym do tego celu jest wzrost aktywności społecznej oraz świadomości kulturowej i obywatelskiej mieszkańców. Jest to bardzo ważne zadanie dla nas mieszkańców, ponieważ zdajemy sobie sprawę, że od naszej aktywności i zaangażowania zależy wiele działań zapisanych w niniejszym Planie. Wzrost poziomu edukacji mieszkańców w różnych dziedzinach będzie dodatkowo pozytywnie wpływał na nasze zaangażowanie i dbałość o naszą wieś.

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących zadań i przedsięwzięć:

Nazwa zadania, przedsięwzięcia	Przeznaczenie
2.1. Aktywny udział mieszkańców w działaniach Lokalnej Grupy Działania Partnerstwo Kaczawskie.	Wzmocnienie własnych działań poprzez wsparcie przez inne organizacje, wymiana doświadczeń.
2.2. Powołanie stowarzyszenia dbającego o rozwój wsi i pozyskującego na ten cel fundusze.	Powstanie grupy mieszkańców zaangażowanych społecznie, realizacja projektów, rozwój wsi.
2.3. Organizacja imprez kulturalnych na terenie wsi.	Zagospodarowanie czasu wolnego, integracja, lepsza oferta turystyczna i promocja wsi.
2.4. Organizacja i prowadzenie grup zainteresowań dla mieszkańców w różnym wieku, w tym KGW.	Zagospodarowanie czasu wolnego, rozwój zainteresowań i integracja mieszkańców.
2.5. Organizowanie rozgrywek, turniejów i innych imprez o charakterze sportowym.	Zagospodarowanie czasu wolnego, integracja, promowanie zdrowego stylu życia.
2.6. Aktywna współpraca z innymi wsiami i organizacjami wspierającymi rozwój wsi.	Wzmocnienie własnych działań poprzez wsparcie przez inne organizacje, wymiana doświadczeń.
2.7. Systematyczne spotkania z radnymi i władzami gminy na których wspólnie planowane będą działania związane z realizacją zapisów Planu Odnowy Miejscowości.	Lepsza wymiana informacji, efektywniejsze planowanie i realizacja zadań.

Cel 3. Dostosowanie infrastruktury technicznej wsi do potrzeb mieszkańców.

Cel jest reakcją na problem określony jako: niedostateczny stan części dróg, poboczy, rowów, przepustów, brak chodników, przejść dla pieszych, parkingów i odpowiedniego oświetlenia, infrastruktura niedostosowana do oczekiwań mieszkańców oraz standardów unijnych - brak wodociągu, kanalizacji, gazociągu oraz brak zasięgu telefonii komórkowej. Sichów posiada duże potrzeby w zakresie infrastrukturalnym. Chodzi tu przede wszystkim o gospodarkę wodno-kanalizacyjną, która ma ogromne znaczenie dla mieszkańców i ochrony środowiska – szczególnie czystości wód i gleb. Ważnym zadaniem w tej dziedzinie jest również poprawa infrastruktury drogowej, melioracji, usług telekomunikacyjnych, komunikacji zbiorowej i zaopatrzenia wsi w gaz ziemny. Realizacja tych zadań jest ważna do poprawy jakości życia w miejscowości oraz wzrost jej atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej.

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących zadań i przedsięwzięć:

Nazwa zadania, przedsięwzięcia	Przeznaczenie
3.1. Budowa sieci wodno - kanalizacyjnej.	Zaopatrzenie wsi w wodę, ochrona środowiska, wzrost atrakcyjności terenów osadniczych, poprawa stanu czystości rzek i gleb.
3.2. Naprawa nawierzchni dróg, budowa chodników, oznakowanie jezdni, budowa parkingów.	Poprawa bezpieczeństwa na drogach, estetyki wsi, miejsca postojowe dla mieszkańców i turystów.
3.3.Modernizacja i uzupełnienie oświetlenia wsi.	Poprawa bezpieczeństwa na terenie wsi, poprawa estetyki wsi.
3.4. Budowa kompleksowej infrastruktury w zakresie melioracji .	Poprawa warunków życia, poprawa infrastruktury.
3.5.Budowa stacji przekaźnikowej dla telefonii komórkowej .	Poprawa zasięgu telefonii komórkowej.
3.6. Doprowadzenie gazu ziemnego do wsi.	Poprawa jakości życia, możliwość stosowania ekologicznych źródeł ciepła.
3.7. Zwiększenie ilości połączeń komunikacji zbiorowej z okolicznymi miejscowościami.	Poprawa możliwości dojazdu do wsi, poprawa jakości życia.

Cel 4. Poprawa wizerunku i estetyki wsi oraz ochrona środowiska naturalnego.

Cel jest reakcją na problem określony jako: wiele budynków we wsi jest zaniedbanych i zniszczonych, niska świadomość mieszkańców w zakresie ochrony środowiska.

Część zabudowań w Sichowie jest zaniedbana – zniszczone elewacje, budynki przedwojenne, zaniedbane podwórka, zagrody. Widzimy duże potrzeby w zakresie poprawy estetyki wsi. Działaniami, które mogą wpłynąć na realizację tego celu są przedsięwzięcia motywujące mieszkańców do zmiany wizerunku swoich obejść. Jest to bardzo ważny cel dla osiągnięcia zaplanowanej wizji odnowy naszej wsi. Bardzo ważna jest również odpowiednia dbałość o środowisko co ma znaczenie dla wizerunku naszej wsi i jej atrakcyjności turystycznej. Najważniejszym zadaniem w zakresie ochrony środowiska jest budowa kanalizacji sanitarnej na terenie wsi, którą wykazaliśmy w celu dotyczącym infrastruktury. Szansę na poprawę środowiska, zwłaszcza jakości powietrza, upatrujemy w wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii i zastosowanie technologii przyjaznych środowisku.

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących zadań i przedsięwzięć:

Nazwa zadania, przedsięwzięcia	Przeznaczenie
4.1. Określenie charakterystycznego dla wsi tradycyjnego stylu budownictwa, opracowanie założeń do zachowania ładu architektoniczno-przestrzennego wsi.	Ujednolicenie architektury, wprowadzenie zmian i nowych koncepcji w zakresie modelowania przestrzeni wsi.
4.2. Remont budynków (zwłaszcza elewacji i dachów), ogrodzeń i innych ważnych dla wyglądu wsi elementów oraz budowa nowych domów z uwzględnieniem charakterystycznej dla wsi architektury.	Poprawa wyglądu domów i obejść a przez to poprawa estetyki wsi poprzez m.in. wykorzystanie dostępnych funduszy na ten cel.
4.3. Organizacja corocznego konkursu na najładniejszą zagrodę.	Mobilizowanie mieszkańców poprzez zdrową rywalizację, do zadbania o swoje domostwa.
4.4. Organizacja spotkań, warsztatów, prelekcji, wyjazdów studyjnych i innych działań zwiększających świadomość ekologiczną mieszkańców.	Wzmocnienie ochrony środowiska poprzez świadome działania mieszkańców i turystów.
4.5. Wspieranie rozwiązań preferujących wykorzystanie energii odnawialnych, technologii mniej szkodliwych dla	Poprawa jakości powietrza we wsi, zmniejszenie kosztów utrzymania gospodarstw, zastosowanie nowoczesnych

atmosfery i ograniczania strat ciepła np. elektrowni wiatrowych, baterii słonecznych, pomp ciepła itd.	technologii.
--	--------------

Cel 5. Wykorzystanie walorów miejscowości do rozwoju przedsiębiorczości, w tym turystyki i rekreacji.

Cel jest reakcją na problem określony jako: mało przedsiębiorczy mieszkańcy - bardzo mała ilość firm na terenie wsi, brak gospodarstw agroturystycznych i ekologicznych, niedostateczne przygotowanie organizacyjno-inwestycyjne do obsługi turystyki i rekreacji.

Uznaliśmy, że realizacja tego celu jest bardzo ważna, bo umożliwi nam samodzielne działanie poprzez uzyskiwane dochody. Widzimy swoją szansę w rozwoju rolnictwa ekologicznego, agroturystyki, gastronomii i innych usług związanych z obsługą turystyki i rekreacji, do czego ma służyć między innymi rewitalizacji naszego parku, budowa nowych atrakcji turystycznych związanych m.in. z planowanymi szlakami rowerowymi oraz pobliskimi terenami wyjątkowymi pod względem kulturowym i przyrodniczym. Dodatkowo położenie w parku Krajobrazowym Chełmy, piękne tereny, czyste powietrze są naszymi cennymi atutami, które zamierzamy wykorzystać w rozwoju naszej wsi.

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących zadań i przedsięwzięć:

Nazwa zadania, przedsięwzięcia	Przeznaczenie
5.1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i wspólna, realizacja projektów służących rozwojowi funkcji turystycznych i rekreacyjnych miejscowości.	Wymiana doświadczeń i korzystanie z dobrych przykładów służących rozwojowi wsi.
5.2. Rewitalizacja zabytkowego parku, wyznaczenie alejek spacerowych, ustawienie ławek, budowa amfiteatru itp.	Wyeksponowanie unikatowej roślinności, ochrona przed niszczeniem, poprawa wizerunku parku, wzrost atrakcyjności miejscowości.
5.3. Zaplanowanie i wykonanie systemu tras rowerowych służących komunikacji lokalnej i ruchowi turystycznemu oraz połączenie ich z okolicznymi szlakami turystycznymi.	Poprawa systemu komunikacji z okolicznymi miejscowościami, bezpieczeństwa na drodze, wykorzystanie szansy rozwoju jaką jest położenie na szlaku rowerowym.
5.4. Utworzenie gospodarstw agroturystycznych, usług gastronomicznych.	Zwiększenie dochodów z turystyki, lepsza oferta usługowo-handlowa.
5.5. Powstanie gospodarstw ekologicznych.	Wykorzystanie dogodnych warunków przyrodniczych oraz wzrost dochodowości gospodarstw rolnych.
5.6. Utworzenie bazy noclegowej i zaplecza rekreacyjnego na bazie nieruchomości należących do Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej.	Wzrost atrakcyjności turystycznej miejscowości, zwiększenie dochodów z turystyki, lepsza oferta usługowo-handlowa.
5.7. Budowa nowych atrakcji turystycznych we wsi – nowe produkty turystyczne.	Wykorzystanie walorów przyrodniczo-kulturowych wsi a przez to wzrost jej atrakcyjności turystycznej.
5.8. Przygotowanie kompleksowej oferty turystycznej wykorzystującej zasoby przyrodniczo-kulturowe wsi.	Promocja walorów i produktów wsi, sprzedaż produktów i usług, nawiązanie kontaktów
5.9. Pozyskanie wsparcia dla przedsiębiorców z Lokalnej Grupy Działania oraz z innych programów europejskich.	Wykorzystanie szansy jaką stwarza program LEADER oraz inne programy europejskie dla rozwoju wsi.
5.10. Wzrost przedsiębiorczości mieszkańców – powstanie nowych firm.	Powstanie prywatnej przedsiębiorczości, wzrost dochodów mieszkańców, powstanie nowych miejsc

	pracy.
5.11. Promocja miejscowości jako dobrego miejsca do inwestowania .	Promocja walorów i produktów wsi, rozwój miejscowości.

6. Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności mieszkańców w różnych dziedzinach.

Cel jest reakcją na problem określony jako: niedostateczna wiedza i umiejętności mieszkańców w zakresie pozyskiwania funduszy z zewnątrz, niedostateczna informacja z zakresu pomocy dla rolnictwa oraz innych pozarolniczych form działalności gospodarczej na terenie wsi. Widzimy duże potrzeby w zakresie poprawy edukacji i doinformowania mieszkańców w różnych dziedzinach. Działaniami które mogą wpłynąć na realizację tego celu są przedsięwzięcia edukacyjne realizowane bezpośrednio we wsi oraz w gminie. Jest to ważny cel dla osiągnięcia zaplanowanej wizji odnowy naszej wsi.

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących zadań i przedsięwzięć:

Nazwa zadania, przedsięwzięcia	Przeznaczenie
6.1. Szkolenia mieszkańców wsi w zakresie zasad tworzenia stowarzyszeń, metod i źródeł pozyskiwania funduszy na rozwój wsi.	Edukacja i nabycie umiejętności w zakresie aktywności społecznej.
6.2. Organizacja różnorodnych kursów, szkoleń, warsztatów z przedsiębiorczości, agroturystyki, małej gastronomii, produkcji zdrowej żywności rękodzieła i innych, które przygotowują mieszkańców do podejmowania inicjatyw biznesowych przynoszących dodatkowe dochody.	Wszechstronna edukacja mieszkańców, podejmowanie prywatnych inicjatyw gospodarczych, wzrost dochodów.
6.3.. Organizacja spotkań, warsztatów, prelekcji, wyjazdów studyjnych i innych działań zwiększających świadomość ekologiczną mieszkańców.	Wzmocnienie ochrony środowiska poprzez świadome działania mieszkańców i turystów.

Przedmiotem przedsięwzięcia jakie zaplanowali mieszkańcy Sichowa w pierwszej kolejności do realizacji z PROW-u w ramach osi 3 - Odnowa i rozwój wsi jest:

- **1.1. Wyburzenie budynku komunalnego**
- **Budowa nowej świetlicy wiejskiej**
- **Wyposażenie świetlicy zgodnie z potrzebami mieszkańców.**

Świetlica wiejska służyć będzie jako miejsce do rozwijania życia społeczno –kulturalnego dla mieszkańców wsi, miejsce spotkań, przedsięwzięć edukacyjnych oraz imprez okolicznościowych dla mieszkańców jak i ich rodzin. W świetlicy będą miały swoją siedzibę organizacje społeczne działające we wsi – KGW, Stowarzyszenie itp. Budynek będzie obiektem użyteczności publicznej przeznaczonym na czasowy pobyt ludzi.

Szacunkowy koszt realizacji.

Umieszczone w tabeli dane dotyczące czasu realizacji, szacunkowych kosztów, źródeł finansowania nie wynikają ze szczegółowo opracowanych projektów. Wszystkie mogą ulec zmianie w wyniku dalszych prac nad zadaniami i przedsięwzięciami. Dynamika naszych

Plan Odnowy Miejscowości Sichów

czasów zapewne ujawni nowe źródła finansowania, technologie i możliwości realizacyjne. Należy pamiętać, że realizacja przedsięwzięć i zadań w dużej mierze zależy od aktywności mieszkańców. **Wymienione w tabeli kwoty nie są związane jakimikolwiek zapewnieniami ich przyznania zarówno ze strony Gminy, jak i innych źródeł.** Dopiero starania mieszkańców, wsparte ze strony innych podmiotów, mogą sprawić, że zostaną uzyskane i wspomogą rozwój wsi. Kolejność wynika ze wcześniej ustalonej hierarchii.

Użyte skróty w tabeli:

Budżet gminy	– budżet Gminy Męcinka,
Budżet powiatu	- budżet Powiatu Jaworskiego,
ZDP	- Zarząd Dróg Powiatowych
DSDiK	- Dolnośląska Służba Dróg i Kolei
DZMiUW	– Dolnośląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych,
Fundusze UE	– fundusze Unii Europejskiej w tym Program Rozwoju Obszarów Wiejskich,
Gmina	– Gmina Męcinka,
Inwestor	– inicjatywa podmiotu gospodarczego; fundusze z sektora gospodarczego,
LGD	– Lokalna Grupa Działania realizująca Program LEADER (obecnie LGD Partnerstwo Kaczawskie),
Mieszkańcy	– mieszkańcy Sichowa w tym lokalne organizacje pozarządowe (działające we wsi); praca własna mieszkańców i pomoc zdobyta przez mieszkańców w tym uzyskane dochody z działalności,
NGO	– organizacje pozarządowe; fundusze pozyskane przez te organizacje
PUP	– Powiatowy Urząd Pracy,
ARR	- Agencja Rozwoju Regionalnego
Starostwo	– Starostwo Powiatowe w Jaworze,
UM	– Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego lub podległe mu jednostki,
WFOŚiGW	– Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu
Programy rządowe-	program Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej – FIO, programy Ministerstwa Kultury i inne.

Nazwa zadania/przedsięwzięcia	Harmonogram realizacji	Szacunkowy koszt [PLN]	Przewidywane źródła finansowania	Odpowiedzialny za realizację + współpracownicy
1. Poprawa warunków dla działalności społeczno-kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej we wsi.				
1.1. Rozbiórka budynku pełniącego dotychczas funkcję świetlicy.	2008-2009	100 tys.	Budżet gminy	Gmina
1.2. Budowa nowej świetlicy wiejskiej.	2008-2010	800 tys.	Fundusze UE, budżet gminy	Gmina , NGO, mieszkańcy
1.3. Wyposażenie świetlicy zgodnie z potrzebami mieszkańców.	2008-2010	100 tys.	Fundusze UE, budżet gminy, NGO, programy rządowe, LGD	Gmina , mieszkańcy
1.4. Budowa kompleksu sportowo-rekreacyjnego.	2009-2013	2,5 mln.	Budżet gminy, NGO, organizacje sportowe, programy rządowe, UM, fundusze UE	Gmina, klub sportowy

Plan Odnowy Miejscowości Sichów

Cel 2. Wzrost aktywności mieszkańców i zaangażowania w rozwój wsi.

2.1. Aktywny udział mieszkańców w działaniach Lokalnej Grupy Działania Partnerstwo Kaczawskie.	2008-2015	-	LGD, NGO, mieszkańcy	Mieszkańcy + LGD
2.2. Powołanie stowarzyszenia dbającego o rozwój wsi i pozyskującego na ten cel fundusze.	2008-2010	-	Mieszkańcy	Mieszkańcy
2.3. Organizacja imprez kulturalnych na terenie wsi.	2008-2015	10-15 tys. /rok	Mieszkańcy, budżet gminy, fundusze UE, NGO, programy rządowe	Mieszkańcy + Gmina, NGO, LGD
2.4. Organizacja i prowadzenie grup zainteresowań dla mieszkańców w różnym wieku, w tym KGW.	2009-2015	2-5 tys. /rok	Mieszkańcy, budżet gminy, LGD, NGO	Gmina + mieszkańcy, LGD, NGO
2.5. Organizowanie rozgrywek, turniejów i innych imprez o charakterze sportowym.	2009-2015	5-10 tys.	Mieszkańcy, budżet gminy, LGD, NGO	Gmina + mieszkańcy, LGD, NGO
2.6. Aktywna współpraca z innymi wsiami i organizacjami wspierającymi rozwój wsi.	2008-2015	-	-	Mieszkańcy, gmina, NGO
2.7. Systematyczne spotkania z radnymi i władzami gminy na których wspólnie będą planowane działania związane z realizacją zapisów Planu Odnowy Miejscowości.	2008-2015	-	-	Radni+ mieszkańcy, gmina

Cel 3. Dostosowanie infrastruktury technicznej wsi do potrzeb mieszkańców

3.1. Budowa sieci wodno - kanalizacyjnej.	2009-2010	7 mln	Fundusze UE, budżet gminy, WFOŚiGW	Gmina, mieszkańcy
3.2. Naprawa nawierzchni dróg, budowa chodników, oznakowanie jezdni, budowa parkingów.	2009-2015	2 mln.	Budżet DSDiK, budżet powiatu, budżet gminy, WFOŚiGW, fundusze UE	DSDiK, Starostwo, Gmina
3.3. Modernizacja i uzupełnienie oświetlenia wsi.	2009-2012	100 tys.	Budżet gminy, Zakład Energetyczny	Gmina, Zakład Energetyczny
3.4. Budowa kompleksowej infrastruktury w zakresie melioracji .	2009-2013	300 tys.	Budżet gminy, WFOŚiGW, DZMiUW, fundusze UE	Gmina
3.5. Budowa stacji przekąźnikowej dla telefonii	2008-2010	Ustala	Operator sieci	Inwestor

Plan Odnowy Miejscowości Sichów

komórkowej.		inwestor		
3.6. Doprowadzenie gazu ziemnego do wsi.	2010-2015	2 mln.	Budżet gminy, Zakład Gazowniczy, mieszkańcy	Zakład Gazowniczy, mieszkańcy
3.7. Zwiększenie ilości połączeń komunikacji zbiorowej z okolicznymi miejscowościami.	2008-2009	-	Prywatny przewoźnik	Prywatny przewoźnik

Cel 4. Poprawa wizerunku i estetyki wsi oraz ochrona środowiska naturalnego.

4.1. Określenie charakterystycznego dla wsi tradycyjnego stylu budownictwa, opracowanie założeń do zachowania ładu architektoniczno-przestrzennego wsi.	2010-2015	7 tys.	NGO, fundusze UE, budżet gminy, programy rządowe	Gmina, mieszkańcy.
4.2. Remont budynków (zwłaszcza elewacji i dachów), ogrodzeń i innych ważnych dla wyglądu wsi elementów oraz budowa nowych domów z uwzględnieniem charakterystycznej dla wsi architektury.	2009-2015	25-100 tys. /obiekt	Fundusze UE m.in. Leader, budżet gminy, mieszkańcy, NGO	Gmina + mieszkańcy, LGD
4.3. Organizacja corocznego konkursu na najładniejszą zagrodę.	2008-2015	3-5 tys. /rok	Budżet gminy, mieszkańcy, fundusze UE	Gmina + NGO, mieszkańcy, LGD
4.4. Organizacja spotkań, warsztatów, prelekcji, wyjazdów studyjnych i innych działań zwiększających świadomość ekologiczną mieszkańców .	2008-2015	2 tys. /rok	WFOŚiGW, NGO fundusze UE, programy rządowe, budżet gminy	Gmina + NGO, mieszkańcy, LGD
4.5. Wspieranie rozwiązań preferujących wykorzystanie energii odnawialnych, technologii mniej szkodliwych dla atmosfery i ograniczania strat ciepła np. baterii słonecznych, pomp ciepła itd.	2008-2015	Koszt indywid.	WFOŚiGW, NGO fundusze UE, budżet gminy, inwestor	Mieszkańcy + Gmina, NGO, LGD, inwestor

Cel 5. Wykorzystanie walorów miejscowości do rozwoju przedsiębiorczości, w tym turystyki i rekreacji.

5.1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i wspólna, realizacja projektów służących rozwojowi funkcji turystycznych i rekreacyjnych miejscowości.	2008-2015	25 tys. /rok	Mieszkańcy, Budżet gminy, LGD, NGO, programy rządowe	Gmina + mieszkańcy, LGD, NGO, inne sołectwa
5.2. Rewitalizacja zabytkowego parku, wyznaczenie alejek spacerowych, ustawienie ławek, budowa amfiteatru itp.	2009-2012	500 tys.	UM, programy rządowe, fundusze UE, NGO, LGD, budżet gminy	Konserwator zabytków, Gmina, mieszkańcy
5.3. Zaplanowanie i wykonanie systemu tras rowerowych służących komunikacji lokalnej i ruchowi turystycznemu oraz połączenie ich z okolicznymi szlakami turystycznymi.	2009-2012	100 tys	Fundusze UE, budżet gminy, NGO, LGD, programy rządowe	Gmina, mieszkańcy

Plan Odnowy Miejscowości Sichów

5.4. Utworzenie gospodarstw agroturystycznych, usług gastronomicznych.	2008-2015	Ustala inwestor	Inwestor, NGO mieszkańcy, fundusze UE,	Mieszkańcy + Gmina, NGO, PUP, ARR, LGD, inwestor
5.5. Powstanie gospodarstw ekologicznych.	2008-2015	Ustala inwestor	Inwestor	Inwestor
5.6. Utworzenie bazy noclegowej i zaplecza rekreacyjnego na bazie nieruchomości należących do Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej.	2009-2015	Ustala inwestor	Inwestor, fundusze UE	Inwestor
5.7. Budowa nowych atrakcji turystycznych we wsi – nowe produkty turystyczne	2009-2015	100 tys.	Fundusze UE, budżet gminy, NGO, programy rządowe	Gmina, mieszkańcy, LGD
5.8. Przygotowanie kompleksowej oferty turystycznej wykorzystującej zasoby przyrodniczo-kulturowe wsi.	2008-2010	10-20 tys.	Mieszkańcy, NGO, fundusze UE, budżet gminy, programy rządowe	Mieszkańcy + NGO, LGD, Gmina
5.9. Pozyskanie wsparcia dla przedsiębiorców z Lokalnej Grupy Działania oraz z innych programów europejskich.	2009-2013	Max 300 tys. /firmę	Inwestor, fundusze UE	Mieszkańcy + LGD, PUP, ARR inwestorzy
5.10. Wzrost przedsiębiorczości mieszkańców – powstanie nowych firm.	2008-2015	Ustala inwestor	Inwestor, fundusze UE	Inwestor, LGD, PUP, ARR
5.11. Promocja miejscowości jako dobrego miejsca do inwestowania	2008-2015	5-10 tys. /rok	Fundusze UE, budżet gminy, mieszkańcy, NGO, inwestor	Gmina + mieszkańcy, LGD, NGO, inwestor

6. Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności mieszkańców w różnych dziedzinach.

6.1. Szkolenia mieszkańców wsi w zakresie zasad tworzenia stowarzyszeń, metod i źródeł pozyskiwania funduszy na rozwój wsi.	2008-2015	2-3 tys. /rok	Mieszkańcy, budżet gminy, LGD, NGO	Gmina + mieszkańcy, LGD, NGO
6.2. Organizacja różnorodnych kursów, szkoleń, warsztatów z przedsiębiorczości, agroturystyki, małej gastronomii, produkcji zdrowej żywności rękodzieła i innych, które przygotują mieszkańców do podejmowania inicjatyw biznesowych przynoszących dodatkowe dochody.	2008-2015	5-10 tys.	Fundusze UE, budżet gminy, LGD, PUP, ARR	Gmina, NGO, PUP, ARR, LGD,
6.3. Organizacja spotkań, warsztatów, prelekcji, wyjazdów studyjnych i innych działań zwiększających świadomość ekologiczną mieszkańców.	2008-2015	2 tys. /rok	WFOŚiGW, NGO fundusze UE, budżet gminy	Gmina + NGO, mieszkańcy, LGD

REALIZACJA PLANU

Zasady realizacji planu:

- Plan stanowi drogę, po której będziemy razem szli i osiągać kolejne cele rozwoju naszej miejscowości.
- Ważnymi uczestnikami realizacji Planu jesteśmy my jako mieszkańcy. Osiąganie kolejnych celów w dużej mierze będzie uzależnione od naszej aktywności osobistej.
- Bardzo istotne będą działania organizacji pozarządowych, w których sami będziemy działali lub, które zachęcimy do współpracy.
- Gmina będzie aktywnym ośrodkiem pobudzającym i wspierającym realizację naszego Planu.
- W celu aktywnego włączenia nas jako mieszkańców do realizacji przedsięwzięć, Rada Sołecka włączy się do opracowania programu współpracy pomiędzy organizacjami pozarządowymi, a samorządem. W programie zostaną określone formy i metody współpracy, zasady wymiany informacji i wspierania działań organizacji pozarządowych.
- Coroczne spotkania związane z oceną realizacji Planu będą również służyły do planowania działań na najbliższy rok. Na spotkanie my mieszkańcy zaprosimy wszystkich, którzy chcą i mogą nam pomóc, a zwłaszcza organizacje pozarządowe, władze gminy, sąsiadów z zaprzyjaźnionych miejscowości.
- Wspólnie z innymi miejscowościami z gminy opracujemy zasady wymiany doświadczeń i wspólnego działania dla jeszcze bardziej efektywnego realizowania Planu.
- Władze Gminy będą uczestniczyły w spotkaniach organizowanych przez sołectwo, organizacje pozarządowe i aktywne grupy mieszkańców. Spotkania będą zwoływane przez bezpośrednio zainteresowane grupy, a ich tematem będą wspólne działania związane z realizacją Planu.

Sposoby monitorowania, oceny i aktualizacji planu.

- Monitorowanie będzie organizował i nadzorował Wójt przy współpracy z sołtysem.
- Monitorowane będą podstawowe zadania i przedsięwzięcia związane z realizacją planu.
- Wyniki monitorowania będą przedmiotem corocznych sprawozdań z postępu realizacji Planu, składanego Radzie Gminy i na zebraniu otwartym w miejscowości.
- Zarówno Rada jak i mieszkańcy oceniają realizację Planu, dokonają również identyfikacji słabych i mocnych stron realizacji planu.
- Mieszkańcy, co trzy lata będą aktualizowali plan metodą uspołecznioną, zgodną z metodą przyjętą przy jego opracowaniu.
- Inicjatorem aktualizacji będzie Rada Sołecka przy współpracy Wójta i Rady Gminy.

Komunikacja społeczna.

- Wójt i sołtys, jako główni animatorzy realizacji Planu, będą systematycznie informowali opinię publiczną o działaniach związanych z realizowanymi przedsięwzięciami. W tym celu ustalą między sobą zasady przekazywania informacji o podejmowanych działaniach.
- Główną drogą informowania będzie lokalna prasa i internet.
- Komunikaty będą kierowane do mieszkańców miejscowości i gminy (informacja

wewnętrzna) jak również do odbiorców regionalnych i ogólnokrajowych (informacja zewnętrzna).

- Największy nacisk zostanie położony na informacje skierowane do odbiorców lokalnych.
- W przekazywaniu informacji do mieszkańców zostaną wykorzystane również środki przekazu zwyczajowo przyjęte w gminie (tablica ogłoszeń, informowanie na spotkaniach, informacja przekazywana przez sołtysów itp.).
- Radni, mieszkańcy, zainteresowane osoby i podmioty będą miały bieżący dostęp do informacji o realizacji Planu. Ograniczeniem będą tylko przepisy prawa, określające zasady udostępniania informacji przez Urząd Gminy.

Materiały źródłowe:

1. Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Męcinka na lata 2004-2013, Urząd Gminy Męcinka.
2. Staffa M. i inni, Słownik Geografii Turystycznej Sudetów, tom 7 Pogórze Kaczawskie, Wydawnictwo I-BiS, Wrocław 2003.
3. Strony internetowe i informacje bezpośrednio z Urzędu Gminy Męcinka.
4. Wilczyński R., Odnowa wsi perspektywą rozwoju obszarów wiejskich w Polsce, RCDRRiOW Poznań 2003